



# Konjunkturbarometern Maj 2021



**Konjunkturinstitutet** är en statlig myndighet under Finansdepartementet. Vi gör prognoser som används som beslutsunderlag för den ekonomiska politiken i Sverige. Vi analyserar också den ekonomiska utvecklingen samt bedriver tillämpad forskning inom nationalekonomi.

I **Konjunkturbarometern** publicerar vi varje månad statistik över företagens och hushållens syn på den ekonomiska utvecklingen. Undersökningar liknande Konjunkturbarometern görs i alla EU-länder.

Rapporten **Konjunkturläget** är främst en prognos för svensk och internationell ekonomi, men innehåller också djupare analyser av aktuella makroekonomiska frågor. Konjunkturläget publiceras fyra gånger per år. **The Swedish Economy** är den engelska översättningen av delar av rapporten.

I **Lönebildningsrapporten** analyserar vi varje år de samhällsekonomiska förutsättningarna för lönebildningen.

Den årliga rapporten **Miljö, ekonomi och politik** är en översyn och analys av miljöpolitiken ur ett samhällsekonomiskt perspektiv.

Vi publicerar också resultat av utredningar, uppdrag och forskning i serierna **Specialstudier**, **Working paper**, **PM** och remissvar.

Du kan ladda ner samtliga rapporter från vår webbplats, [www.konj.se](http://www.konj.se). Statistik och data hittar du på [www.konj.se/statistik](http://www.konj.se/statistik).

# Förord

I Konjunkturbarometern presenteras resultaten från Konjunkturinstitutets undersökning av företagens respektive hushållens syn på ekonomin. Till rapporten för maj har företagens svar samlats in 30 april–19 maj. Hushållens svar har samlats in 29 april–15 maj.

I Konjunkturinstitutets statistikdatabas finns alla resultat från Konjunkturbarometern tillgängliga som tidsserier. Konjunkturbarometern är en tendensundersökning och utgör en viktig källa till makroekonomiska prognoser, men utgör i sig ingen prognos.

Konjunkturbarometern har tagits fram under ledning av enhetschef Fredrik Johansson Tormod.

Stockholm maj 2021

Urban Hansson Brusewitz  
Generaldirektör

# Innehåll

Sammanfattning.....	5
Företag.....	7
Totala näringslivet.....	7
Tillverkningsindustri.....	8
Bygg och anläggning.....	9
Detaljhandel.....	10
Tjänstesektorn.....	12
Hushåll.....	14
Ny fråga i Konjunkturbarometern.....	16
Fördjupning; Skillnaderna mellan Barometerindikatorn och Economic Sentiment Indicator.....	18

# Sammanfattning

**Barometerindikatorn steg även i maj, till 119,3 från 113,5 måna-**  
**den innan och är därmed på den högsta nivån i indikatorns 25-**  
**åriga historia. Det starka läget förklaras till största delen av till-**  
**verkningsindustrin som går på högvarv. Hushållens konfidensin-**  
**dikator stod för den största uppgången medan detaljhandeln var**  
**den enda sektorn som backade.**

Tillverkningsindustrins konfidensindikator steg med 5,3 enheter i maj till 126,0 vilket är det högsta uppmätta värdet någonsin för indikatorn. Uppgången i maj förklaras av mer optimistiska förväntningar på produktionsvolymen samt en förbättrad syn på nuvarande orderstock.

Konfidensindikatorn för bygg- och anläggningsverksamhet steg med 6,6 enheter till 107,1. Uppgången förklaras av såväl optimistiska anställningsplaner som av uppjusterade omdömen om orderstockarnas storlek.

Detaljhandelns indikator föll i maj med 4,0 enheter men pekar trots det på ett fortsatt mycket starkare läge än normalt. Nedgången förklaras till störst del av försämrade förväntningar på de kommande tre månadernas försäljning.

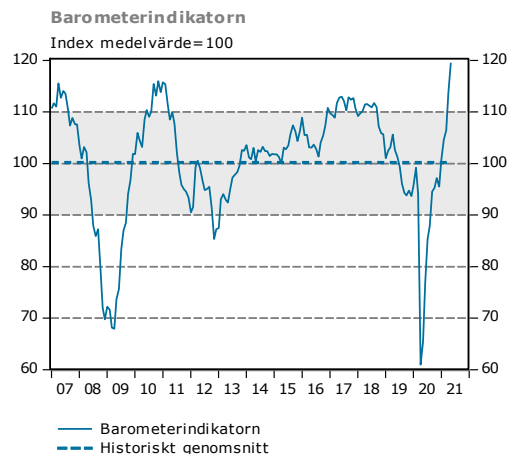
Tjänstesektorns indikator ökade med 3,5 enheter och pekar fortsatt på ett starkare läge än normalt. Uppgången förklaras huvudsakligen av att utvecklingen av företagets verksamhet har förbättrats samt att efterfrågan har ökat.

Hushållens konfidensindikator steg med nästan 9 enheter till 112,3. Indikatorn visar nu på ett mycket starkt läge och är på en nivå som inte uppmätts sedan 2010. Uppgången är bred då samtliga frågor i indikatorn bidrar till ökningen. Den fråga som bidrar mest till uppgången är dock hushållens alltmer positiva inställning till hur den egna ekonomin har utvecklats nu jämfört med för tolv månader sedan.

**Tabell 1 Indikatorer i Konjunkturbarometern**

Index medelvärde=100

	mar 2021	apr 2021	maj 2021	Diff	Läget
Barometerindikatorn	106,2	113,5	119,3	5,8	++
Konfidensindikatorer					
Tillverkningsindustri	117,9	120,7	126,0	5,3	++
Bygg- & anläggning	97,3	100,5	107,1	6,6	+
Detaljhandel	97,0	114,4	110,4	-4,0	++
Tjänstesektorn	97,1	106,2	109,7	3,5	+
Hushåll	97,6	103,6	112,3	8,7	++
Mikroindex hushåll	98,5	105,1	111,8	6,7	++
Makroindex hushåll	99,1	104,2	109,6	5,4	+



### Barometerindikatorn

mäter det aktuella stämningläget i den svenska ekonomin genom att sammanfatta resultaten från företags- och hushållsbarometern. Sektorernas vikt i Barometerindikatorn är fasta. Tillverkningsindustri 40 %, Tjänstesektorn 30 %, Hushåll 20 %, Detaljhandeln 5 %, Bygg och anläggning 5 %.

### Sektorers vikt i totala näringslivet

Sektorernas vikt i näringslivet uppdateras en gång per år. För nuvarande urval gäller: Tjänstesektorn 53,4 %, Tillverkningsindustri 20,5 %, Handel 21,6 %, Bygg och anläggning 4,5 %.

### Konfidensindikatorer

används för att sammanfatta situationen och förväntningarna i en viss bransch eller sektor.

### Mikroindex

sammanfattar hushållens syn på sin egen ekonomi.

### Makroindex

sammanfattar hushållens syn på svensk ekonomi.

### Läget

++ mycket starkare än normalt  
+ starkare än normalt  
= ungefär som normalt  
- svagare än normalt  
-- mycket svagare än normalt

### Nettotal

är skillnaden mellan andelen respondenter som svarat till exempel ökat respektive minskat eller bättre respektive sämre på en fråga.

### Säsongrensade och utjämnade tidsserier

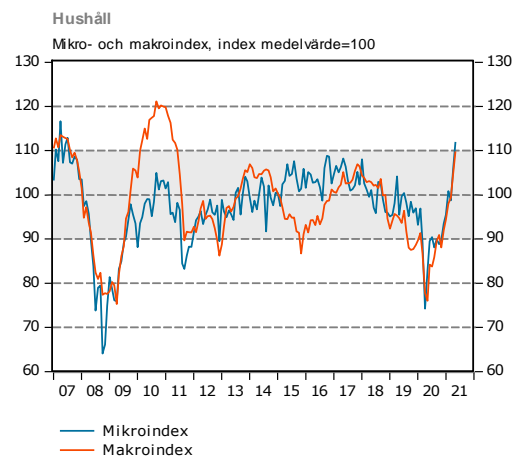
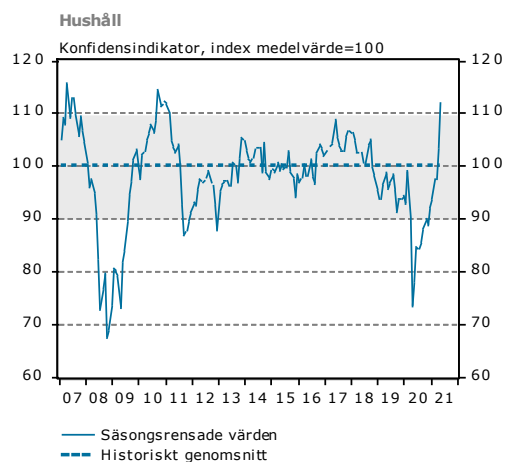
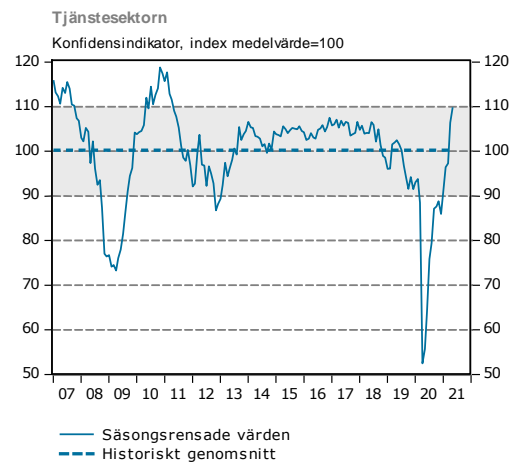
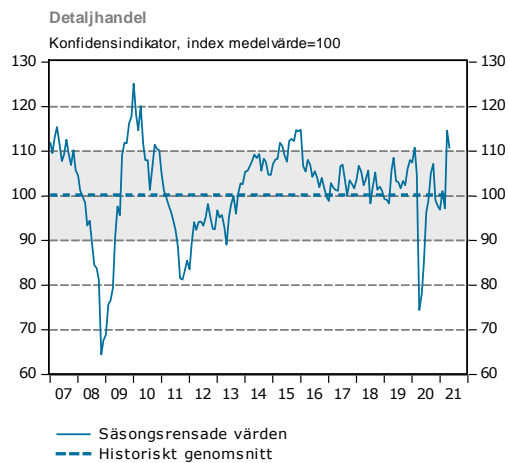
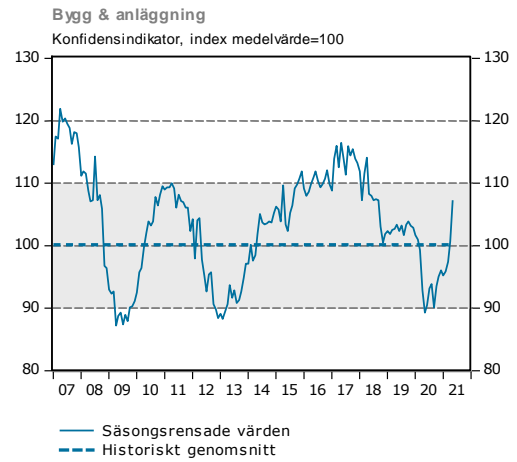
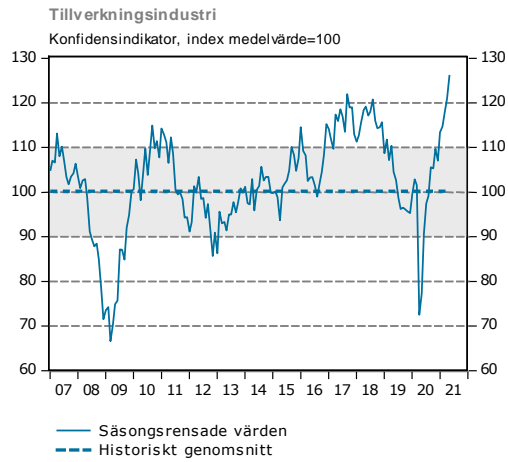
Säsongrensning görs för att justera för regelbundet återkommande variationer under året. En utjämnad tidsserie visar på en mer långsiktig utveckling och tar bort brus i högre grad än den säsongrensade serien. Alla diagram i Konjunkturbarometern visar säsongrensade tidsserier om inget annat anges.

### Revideringar

Indikatorerna revideras varje månad när tidsserierna säsongrensas och standardiseras.

Läs mer om begrepp och metoder i metodboken för Konjunkturbarometern:

[www.konj.se/metodbok](http://www.konj.se/metodbok)



# Företag

## Totala näringslivet

### ANTALET ANSTÄLLDA HAR ÖKAT PÅ BRED FRONT

Konfidensindikatorn för näringslivet steg i maj med 3,9 enheter till 116,2 och pekar fortsatt på ett mycket starkare läge än normalt. Samtliga sektorer bidrog till uppgången.

Företagens syn på efterfrågeläget är sammantaget oförändrad från föregående månad även om synen förändrats inom sektorerna. Inom bygg- och anläggningsverksamhet har synen blivit mycket mindre negativ och inom tillverkningsindustrin har den nu blivit mycket positiv. Inom handel och tjänstesektorn har synen på efterfrågeläget försämrats.

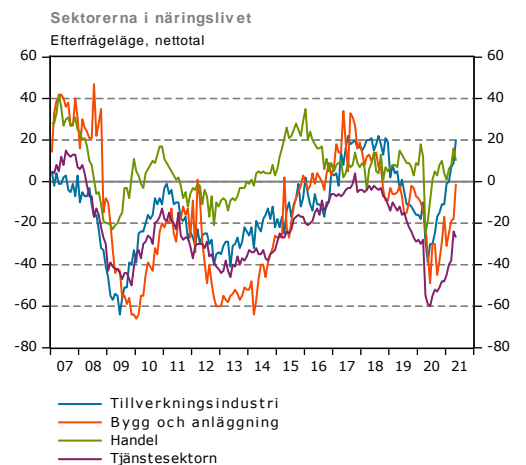
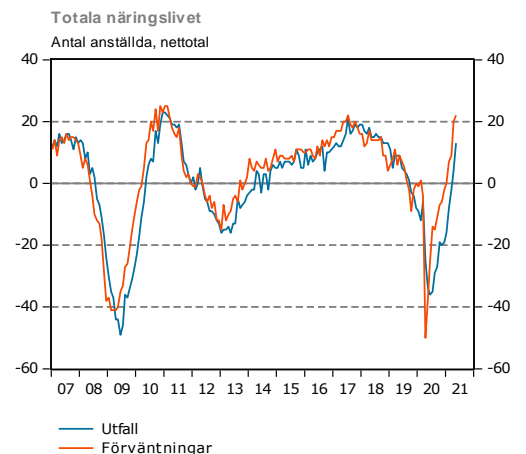
I samtliga sektorer rapporterar företagen att antalet anställda har ökat de senaste tre månaderna. Inom tillverkningsindustrin är andelen företag som ökat personalstyrkan ovanligt hög. Antalet anställda förväntas öka i samtliga sektorer. Sett till de historiska genomsnitten är optimismen som störst inom tillverkningsindustrin och tjänstesektorn.

### Tabell 2 Totala näringslivet

Indikator och säsongrensade netttotal

	Medel	mar 2021	apr 2021	maj 2021	Läget
Konfidensindikator	100	102,3	112,3	116,2	++
Efterfrågeläge	-17	-17	-9	-9	+
Antal anställda, utfall	-3	-2	4	13	++
Antal anställda, förväntningar	-2	9	20	22	++

Anm. Konfidensindikatorn beräknas inte utifrån de enskilda frågorna i tabellen ovan. Frågorna som ingår i respektive sektors konfidensindikator är de frågor som ingår i näringslivets konfidensindikator.



## Tillverkningsindustri

### INDUSTRIN GÅR PÅ HÖGVARV

Konfidensindikatorn för tillverkningsindustrin gick upp 5,3 enheter i maj från 120,7 till 126,0 vilket är den högst uppmätta indikatorn någonsin. Insatsvaruindustri, investeringsvaruindustri och industri för varaktiga konsumtionsvaror ligger alla tre på sin högsta konfidensindikator någonsin. Även industri för icke varaktiga konsumtionsvaror ligger högre än sitt historiska genomsnitt. Förväntningarna på produktionsvolymen de närmaste tre månaderna samt en förbättrad syn på orderstocken förklarar uppgången i maj. Samtliga frågor som ingår i konfidensindikatorn bidrar stort till indikatorns höga nivå, även om frågan om varulagrens storlek är den fråga som fortsatt har störst påverkan.<sup>1</sup>

**Tabell 3 Konfidensindikator och ingående frågors bidrag**

Bidrag till indikatorns avvikelse från 100

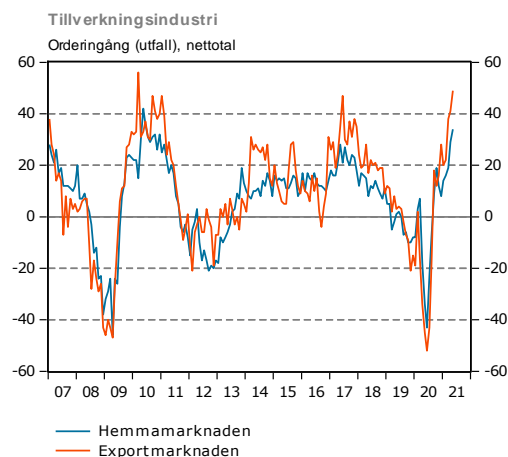
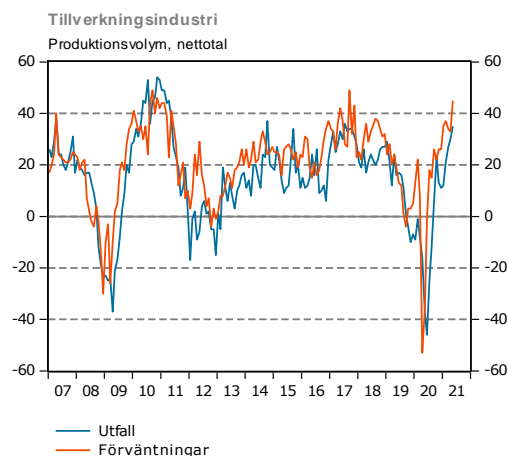
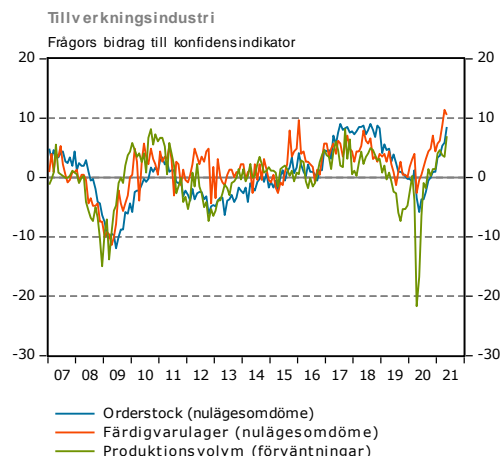
	mar 2021	apr 2021	maj 2021	Diff	Läget
Konfidensindikator	117,9	120,7	126,0	5,3	++
Orderstock, nulägesomdöme	5,4	5,8	8,5	2,7	++
Färdigvarulager, nulägesomdöme	8,8	11,4	10,5	-0,9	++
Produktionsvolym, förväntningar	3,8	3,5	7,0	3,5	++

Anm. På grund av avrundning summerar bidragen inte alltid exakt till avvikelserna.

Industriföretagen rapporterar om en ökad produktionsvolym de senaste tre månaderna i betydligt större utsträckning än normalt och i större utsträckning än i föregående undersökning. Även förväntningarna på de kommande tre månadernas produktionsvolym har blivit mycket mer optimistiska. Orderingen har ökat i mycket stor utsträckning de senaste tre månaderna, både på hemma- och exportmarknaden. En större andel av företagen än normalt anser att den totala orderstocken är förhållandevis stor.

Antalet anställda uppges sammantaget ha ökat de senaste tre månaderna. Även förväntningarna på de kommande tre månaderna pekar på en ökning av personalstyrkan. Företagens förväntningar om att kunna höja sina försäljningspriser har inte någon gång varit så utbredd som i den här undersökningen.

<sup>1</sup> I indikatorn tolkas små färdigvarulager positivt, oberoende av anledning, varpå frågan kan vara svårtolkad i speciella situationer som till exempel den situation covid-19-pandemin orsakat. Konjunkturinstitutets extrafrågor visar att nästan 40 procent av företagen har leveransproblem. Små lager behöver nödvändigtvis inte vara ett uttryck för en stark efterfrågan, utan kan även vara ett uttryck för utbudsbränsningar.





**Tabell 4 Tillverkningsindustri**

Säsongsrensade netttotal

	Medel	mar 2021	apr 2021	maj 2021	Läget
<b>Utfall och nuläge</b>					
Produktionsvolym	15	27	30	35	++
Orderingång hemmamarknad	6	19	29	34	++
Orderingång exportmarknad	11	38	41	49	++
Orderstock, nulägesomdöme	-15	7	9	20	++
Exportorderstock, nulägesomdöme	-9	14	15	23	++
Färdigvarulager, nulägesomdöme	12	-8	-14	-12	++
Antal anställda	-7	9	9	19	++
<b>Förväntningar och planer</b>					
Produktionsvolym	21	34	33	45	++
Försäljningspriser hemmamarknad	9	15	30	45	++
Försäljningspriser exportmarknad	2	22	32	39	++
Antal anställda	-11	10	19	21	++

## Bygg och anläggning

### ANBUDSPRISERNA HAR ÖKAT

Konfidensindikatorn för bygg- och anläggningsverksamhet steg med 6,6 enheter till 107,1. Bakom uppgången ligger husbyggarnas nu positiva omdömen om nuvarande storlek på orderstockarna samt mer optimistiska anställningsplaner bland både hus- och anläggningsbyggare.

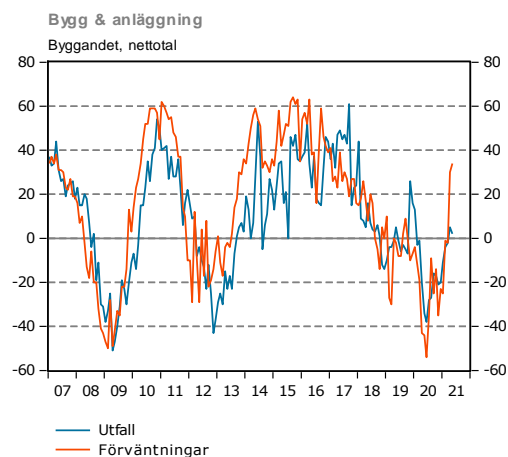
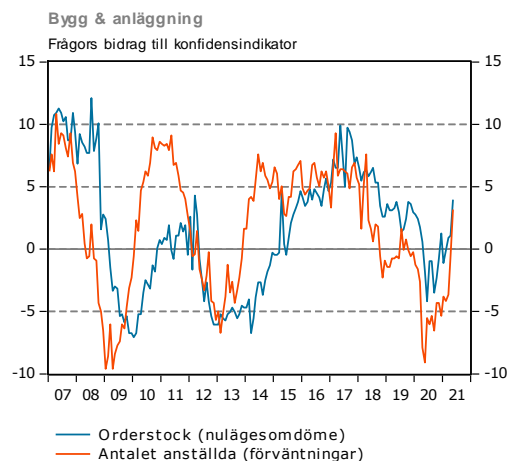
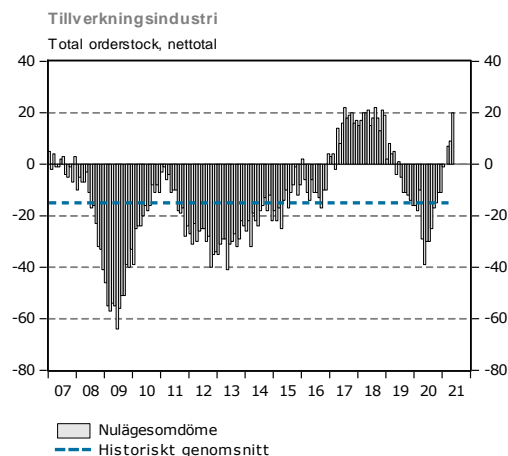
**Tabell 5 Konfidensindikator och ingående frågors bidrag**

Bidrag till indikatorns avvikelse från 100

	mar 2021	apr 2021	maj 2021	Diff	Läget
Konfidensindikator	97,3	100,5	107,1	6,6	+
Orderstock, nulägesomdöme	0,9	1,1	4,0	2,9	+
Antalet anställda, förväntningar	-3,6	-0,6	3,2	3,8	+

Anm. På grund av avrundning summerar bidragen inte alltid exakt till avvikelserna.

Företagen inom bygg- och anläggningsverksamhet rapporterar sammantaget om ett oförändrat byggande. Förväntningarna är dock att byggandet ökar de kommande tre månaderna. Orderstockarna har ökat i klart större omfattning än det historiska genomsnittet och förväntningarna är att de kommer fortsätta att öka de kommande tre månaderna.



Byggföretagen rapporterar för första gången sedan januari 2020 om en viss ökning av antalet anställda.

Fler företag än vid förra mätningen svarar att de inte ser något hinder för ett ökat byggande, samtidigt som färre uppger att det är en otillräcklig efterfrågan som håller tillbaka produktionen.

Byggföretagen rapporterar för första gången sedan augusti 2018 om ökade anbudspriser. Förväntningarna är även att priserna kommer fortsätta att öka de kommande tre månaderna.

**Tabell 6 Bygg och anläggning**

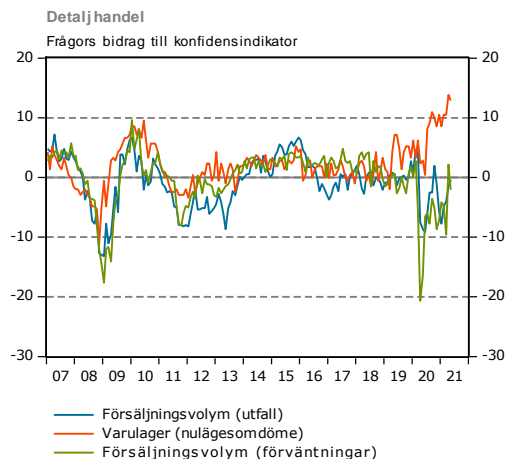
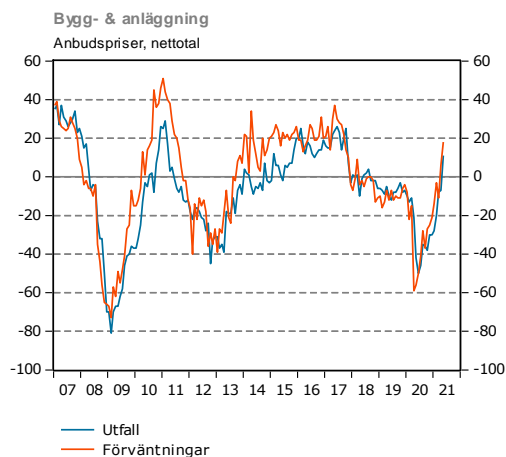
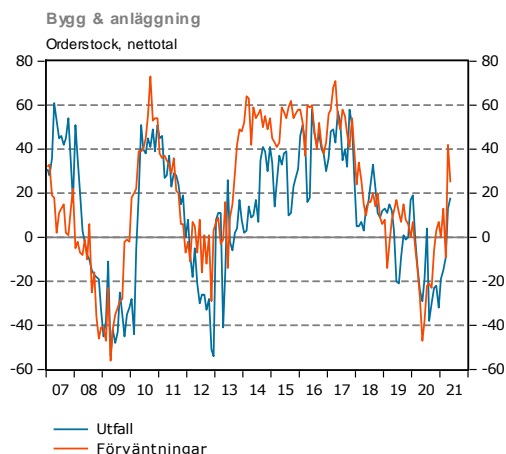
Säsongrensade nettotal

	Medel	mar 2021	apr 2021	maj 2021	Läget
<b>Utfall och nuläge</b>					
Byggandet	6	-2	5	2	-
Anbudspriser	-6	-8	-7	11	+
Orderstock, utfall	4	-9	13	18	+
Orderstock, nulägesomdöme	-24	-19	-18	-1	+
Antal anställda	-3	-13	-2	3	+
<b>Förväntningar och planer</b>					
Byggandet	11	-2	30	34	+
Anbudspriser	-1	-11	6	18	+
Orderstock	10	-9	42	25	+
Antal anställda	2	-19	-1	21	+

## Detaljhandel

### SMÅ VARULAGER HÅLLER UPPE KONFIDENSINDIKATORN

Konfidensindikatorn för detaljhandeln föll 4,0 enheter i maj från 114,4 till 110,4, vilket fortsatt pekar på ett betydligt starkare stämningläge än normalt. Framför allt förväntningarna på de kommande tre månadernas försäljning förklarar fallet, medan försäljningsvolymen de senaste tre månaderna motverkar fallet. Det är fortfarande lageromdömet som förklarar den höga nivån på indikatorn. Sällanköpshandel och handel med motorfordon har ett mycket starkare stämningläge än normalt, medan dagligvaruhandelns konfidensindikator ligger under det historiska genomsnittet. Inom dagligvaruhandeln är det dock fortfarande fler som svarar att försäljningssituationen är god än tvärtom. Dagligvaruhandelns svagare konfidensindikator förklaras inte heller av en minskning av försäljningen utan av att den ökade i mindre utsträckning än normalt, och att den kommande försäljningen inte tros öka lika starkt som tidigare.



**Tabell 7 Konfidensindikator och ingående frågors bidrag**

Bidrag till indikatorns avvikelse från 100

	mar 2021	apr 2021	maj 2021	Diff	Läget
Konfidensindikator	97,0	114,4	110,4	-4,0	++
Försäljningsvolym, utfall	-3,9	-1,6	-0,4	1,2	-
Varulager, nulägesomdöme	10,5	13,8	12,9	-0,9	++
Försäljningsvolym, förväntningar	-9,6	2,1	-2,1	-4,2	-

Anm. På grund av avrundning summerar bidragen inte alltid exakt till avvikelsen.

Detaljhandelns syn på försäljningssituationen är mindre positiv än i april, men fortfarande något mer positiv än normalt. Samtidigt rapporterar företagen om en försäljningsökning i ungefär normal omfattning och förväntningar på de kommande tre månadernas försäljning som är något mindre positiva än normalt.

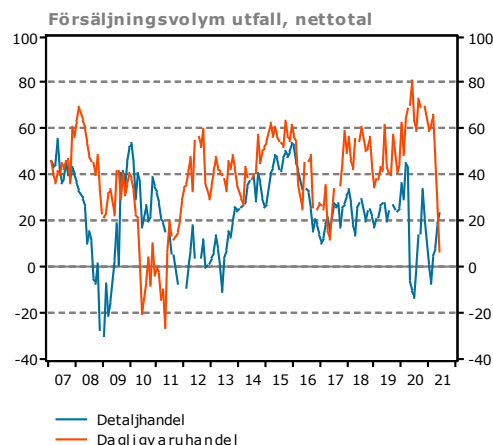
Antalet anställda uppges sammantaget ha ökat en del de senaste månaderna. För de närmaste månaderna pekar anställningsplanerna på en förhållandevis stark ökning av personalstyrkan.

Ungefär lika många företag har svarat att varulagren är för små som har svarat att de är för stora, medan det normalt sett är betydligt fler som svarar att varulagren är för stora än som svarar för små.

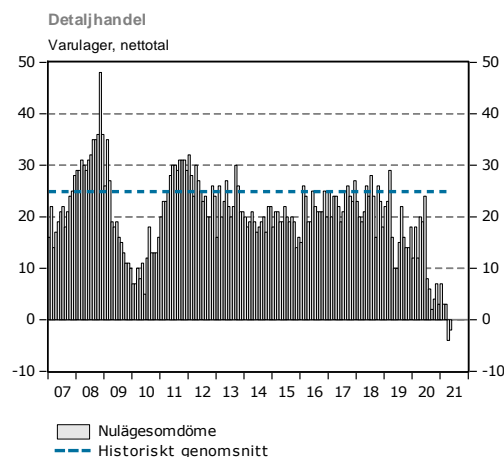
**Tabell 8 Detaljhandel**

Säsongrensade netttotal

	Medel	mar 2021	apr 2021	maj 2021	Läget
<b>Utfall och nuläge</b>					
Försäljningsvolym	26	9	19	24	-
Nuvarande försäljningssituation	4	8	14	7	+
Varulager, nulägesomdöme	25	3	-4	-2	++
Antal anställda	3	-4	1	8	+
<b>Förväntningar och planer</b>					
Försäljningsvolym	39	7	46	32	-
Försäljningspriser	13	17	27	19	+
Inköp av varor	16	-1	30	30	+
Antal anställda	2	-11	5	14	++
Försäljningssituation om 6 mån	43	38	51	47	+

**Detaljhandeln definieras som:**

Handel med motorfordon (SNI 45) +  
Dagligvaruhandel (SNI 47.11 + 47.2) +  
Sällanköpshandel (SNI 47.19 + 47.4-9) +  
Detaljhandel med drivmedel (SNI 47.3)



## Tjänstesektorn

### FORTSATT OPTIMISTISKA ANSTÄLLNINGSPLANER

Konfidensindikatorn i tjänstesektorn steg ytterligare i maj med 3,5 enheter, från 106,2 till 109,7. Liksom i april stärktes samtliga frågor i indikatorn. Förväntningarna på de kommande månadernas efterfrågeutveckling blev ytterligare optimistiska och är den starkaste frågan i indikatorn.

**Tabell 9 Konfidensindikator och ingående frågors bidrag**

Bidrag till indikatorns avvikelse från 100

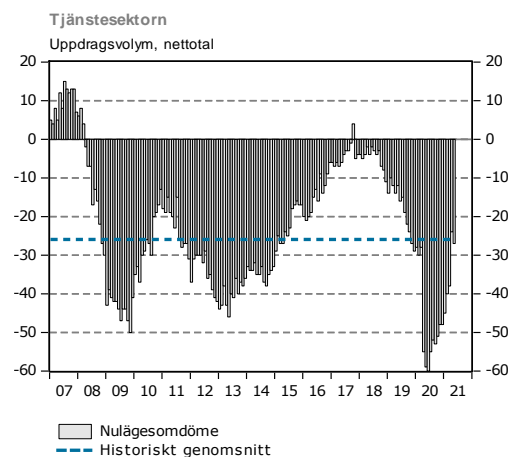
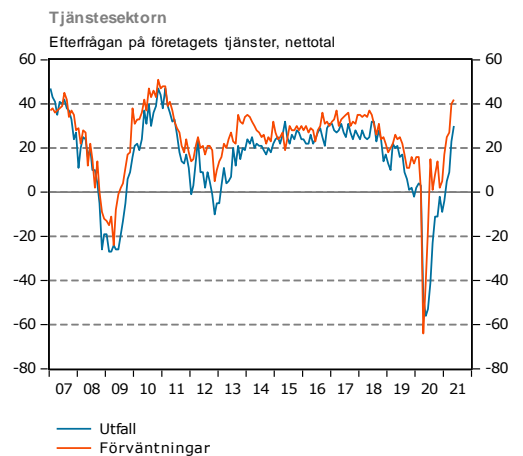
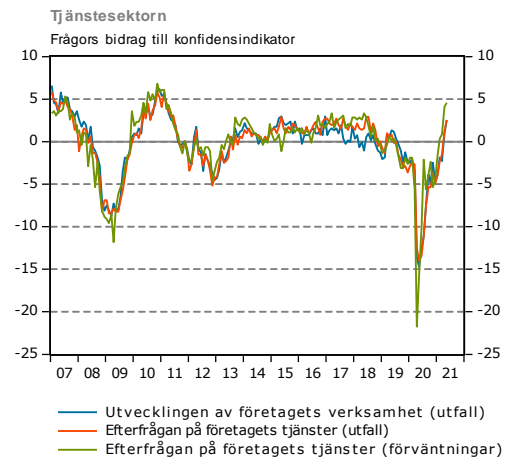
	mar 2021	apr 2021	maj 2021	Diff	Läget
Konfidensindikator	97,1	106,2	109,7	3,5	+
Företagets verksamhet, utfall	-2,3	1,0	2,6	1,6	+
Efterfrågan, utfall	-1,5	1,2	2,5	1,3	+
Efterfrågan, förväntningar	0,8	4,1	4,6	0,5	++

Anm. På grund av avrundning summerar bidragen inte alltid exakt till avvikelsen.

### Svårigheter att tolka netttotal i covid-19-pandemin

Frågan om förväntningar på de kommande månadernas efterfrågeutveckling ger ett starkt bidrag till konfidensindikatorns nivå och bör tolkas med försiktighet i denna covid-19-pandemi. För exempelvis branscherna hotell, restauranger och researrangörer är det betydligt fler företag än normalt som tror på en ökning av efterfrågan kommande tre månader. Dock säger detta inte något om nivån på den förväntade efterfrågan i dessa branschen jämfört mot ett normalt läge. Tittar man i stället på frågan där företagen bedömer den nuvarande uppdragsvolymen är dessa branscher mycket mer missnöjda än normalt. Sammantaget tyder detta på att efterfrågan på företagets tjänster kommer att öka i dessa branscher de kommande tre månaderna, men att det kommer att ske från en väldigt låg nivå.

Tjänsteföretagen uppger sammantaget att efterfrågan på företagets tjänster har ökat de senaste månaderna och i större omfattning än i april. Företagen är fortsatt missnöjda med uppdragsvolymen, men missnöjet är i linje med det historiska genomsnittet. Liksom för många andra frågor skiljer sig resultaten mycket mellan de olika tjänstebanscher. Exempel på branscher som är jämförelsevis nöjda med uppdragsvolymen är branscher där företagen arbetar med konsultverksamhet eller med reklam och marknadsundersökningar.



Ungefär lika många företag svarar att försäljningspriserna har ökat som de som uppger att de har minskat. Samtidigt förväntar sig tjänsteföretagen att kunna höja priserna i normal omfattning de närmaste månaderna.

Företagen uppger sammantaget att antalet anställda har ökat de senaste månaderna. Anställningsplanerna är fortsatt mycket optimistiska och pekar på en ökning av antalet anställda kommande tre månader.

**Tabell 10 Tjänstesektorn**

Säsongrensade netttotal

	Medel	mar 2021	apr 2021	maj 2021	Läget
<b>Utfall och nuläge</b>					
Företagets verksamhet	19	7	23	31	+
Efterfrågan	16	9	23	30	+
Uppdragsvolym, nulägesomdöme	-26	-38	-24	-27	-
Försäljningspriser	3	-5	5	-2	-
Antal anställda	0	-6	2	11	+
<b>Förväntningar och planer</b>					
Efterfrågan	23	27	40	42	++
Försäljningspriser	9	3	11	8	-
Antal anställda	6	14	27	25	++

# Hushåll

## HÖGA INFLATIONSFÖRVÄNTNINGAR

Hushållens konfidensindikator steg mycket kraftigt med 8,7 enheter till 112,3 och pekar därmed på ett mycket starkare stämningssläge än normalt. Sedan 1996 har konfidensindikatorn stigit med som mest med 8,8 enheter under en enskild månad, vilket var direkt efter indikatorns bottennotering vid finanskrisen 2009. Samtliga ingående frågor i indikatorn stärktes och bidrog till uppgången i maj. Mest stärktes synen på den egna ekonomin nu jämfört med för tolv månader sedan, som även är den fråga som bidrar mest till indikatorns höga nivå.

**Tabell 11 Konfidensindikator och ingående frågars bidrag**

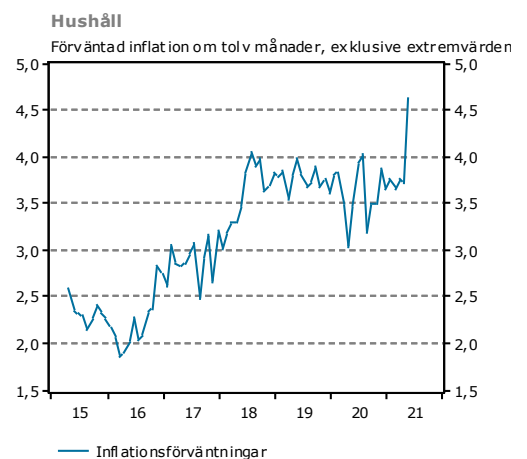
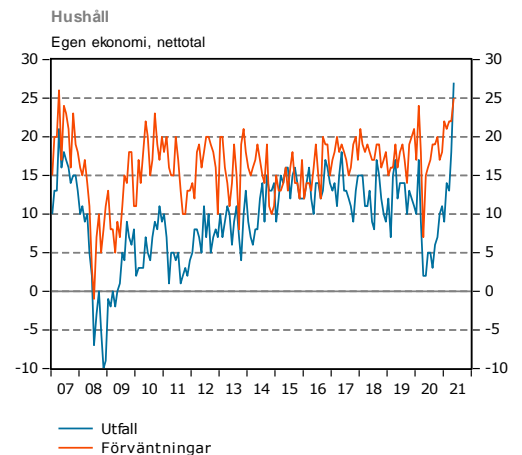
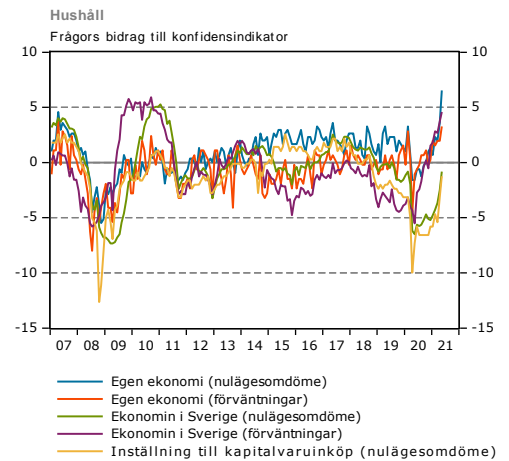
Bidrag till indikatorns avvikelse från 100

	mar 2021	apr 2021	maj 2021	Diff	Läget
Konfidensindikator	97,6	103,6	112,3	8,7	++
Egen ekonomi nu jämfört med 12 månader sedan	2,0	3,6	6,5	2,9	++
Egen ekonomi om 12 månader	2,0	2,0	3,3	1,3	++
Svensk ekonomi nu jämfört med 12 månader sedan	-3,7	-2,5	-0,8	1,7	-
Svensk ekonomi om 12 månader	2,7	3,7	4,6	0,9	++
Köp av kapitalvaror nu	-5,4	-3,1	-1,2	1,9	-

Anm. På grund av avrundning summerar bidragen inte alltid exakt till avvikelserna.

Både mikro- och makroindex fortsatte uppåt i maj och mikroindex, som sammanfattar hushållens syn på den egna ekonomin, är nu betydligt starkare än normalt. Både förväntningarna på den svenska ekonomin på tolv månaders sikt och förväntningarna på arbetslösheten i Sverige är betydligt mer optimistiska än normalt. Det är första gången sedan 2017 som fler hushåll tror att arbetslösheten kommer att minska jämfört med de som tror på en ökning. Fler hushåll än normalt uppger även att den egna arbetslöshetsrisken har minskat.

Hushållens planer på egna inköp av kapitalvaror kommande tolv månader är fortsatt något negativa och ligger nära det historiska genomsnittet. Alla tre frågor om hushållets sparande är däremot mycket starka. Andelen hushåll som tror sig kunna spara något under de närmaste tolv månaderna är lika stor som i april och tangerar därmed det högsta uppmätta i frågan någonsin. Hushållens inflationsförväntningar på tolv månaders sikt steg rejält, från 3,7 procent i april till 4,7 procent i maj. Detta är de klart högsta inflationsförväntningarna som har uppmätts sedan april 2015 då Konjunkturinstitutet ändrade metod för att beräkna hushållens inflationsförväntningar. Den rörliga bostadsräntan



förväntas uppgå till 2,45 procent på ett års sikt, en viss nedjustering från föregående månad då motsvarande siffra var 2,50 procent.

### Tabell 12 Hushållsfrågor

Säsongsrensade netttotal

	Medel	mar 2021	apr 2021	maj 2021	Läget
<b>Utveckling de senaste tolv månaderna</b>					
Egen ekonomi (bättre - sämre)	7	13	18	27	++
Svensk ekonomi (bättre - sämre)	-18	-53	-42	-26	-
Risken att bli arbetslös (ökat - minskat)	-6	-7	-12	-13	+
<b>Nulägesomdömen</b>					
Kapitalvaruinköp (rätt - fel tidpunkt)	5	-9	-3	2	-
Att spara (fördelaktigt - ofördelaktigt)	12	33	36	37	++
Ekonomisk situation (sparar - skuldsätter sig)	46	72	72	73	++
<b>Förväntningar på tolv månaders sikt</b>					
Egen ekonomi (bättre - sämre)	17	22	22	25	++
Svensk ekonomi (bättre - sämre)	-10	8	15	21	++
Arbetslösheten (öka - minska)	20	17	2	-12	++
Egna inköp av kapitalvaror (mer - mindre)	-6	-6	-3	-4	+
Eget sparande (troligt - inte troligt)	47	63	65	65	++

### Tabell 13 Inflation och boräntor

Medelvärden i procent exklusive extremvärden

	feb 2021	mar 2021	apr 2021	maj 2021
Uppfattad inflation nu	3,8	3,8	4,8	5,7
Förväntad inflation om 12 mån	3,7	3,8	3,7	4,7
Förväntad rörlig bostadsränta om 1 år	2,35	2,35	2,50	2,45
Förväntad rörlig bostadsränta om 2 år	2,60	2,66	2,77	2,76
Förväntad rörlig bostadsränta om 5 år	3,17	3,21	3,32	3,32
Genomsnittlig listränta	2,24	2,24	2,24	2,24

Anm. Genomsnittlig listränta beräknas som ett medelvärde för fem av de största bankernas 3-månaders listräntor, i nära anslutning till undersökningsperiodens början.

I statistikdatabasen på [www.konj.se](http://www.konj.se) finns hushållsstatistiken uppdelad på kön, ålder och region.

## Ny fråga i Konjunkturbarometern

**Från och med maj 2021 har Konjunkturinstitutet (KI) i sin undersökning Konjunkturbarometern börjat att ställa en ny månatlig fråga till näringslivet och till hushållen. Från och med maj redovisas resultaten i KI:s statistikdatabas ([länk](#)). I Konjunkturbarometern kommer resultaten dock att redovisas först i höst.**

EU, som delfinansierar Konjunkturbarometern, har beslutat att införa den nya frågan i Konjunkturbarometern i alla medlemsländer från och med maj 2021. Argumentet för den nya frågan är att det har funnits ett behov av att få en uppfattning om hur stor osäkerheten är bland företag och hushåll. För näringslivet kommer detta att mätas genom att fråga om företagets framtida affärssituation och för hushållen genom att fråga om deras framtida ekonomiska situation. Ett sådant mått är något som troligtvis är särskilt användbart i tider av större osäkerhet.

### FRÅGEFORMULERING

Till näringslivet kommer följande fråga att ställas:

*Den framtida utvecklingen av företagets affärssituation är för närvarande*

- ++ lätt att förutsäga
- + ganska lätt att förutsäga
- ganska svår att förutsäga
- svår att förutsäga

Till hushållen kommer följande fråga att ställas:

*Ditt hushålls framtida ekonomiska situation är för närvarande*

- ++ lätt att förutsäga
- + ganska lätt att förutsäga
- ganska svår att förutsäga
- svår att förutsäga
- N vet ej

I beräkningen av nettotalet, det vill säga skillnaden mellan andelen respondenter som svarat ”lätt/ganska lätt att förutsäga” respektive ”svårt/ganska svårt att förutsäga”, ges svarsalternativet ”ganska lätt att förutsäga” hälften av vikten för svarsalternativet ”lätt att förutsäga”. På samma sätt ges alternativet ”ganska svår att förutsäga” hälften av vikten för svarsalternativet ”svår att förutsäga”.<sup>2</sup>

---

<sup>2</sup> Viktningen innebär att om det är 30 procent som svarar ++, 20 procent som svarar +, 30 procent som svarar - och 20 procent som svarar -- så blir nettotalet 5 (30 + (0,5 x 20) - (0,5 x 30) - 20).



## RESULTAT FRÅN MAJ

I detta avsnitt redovisas först netttotal för näringslivet (tabell 1) och sedan för hushållen (tabell 2).<sup>3</sup>

Ett större netttotal innebär att företagen sammantaget har lättare att förutsäga den framtida affärssituationen. Lättast att förutsäga den framtida affärssituationen har man i maj inom bygg- och anläggningsverksamhet med ett netttotal på 7. Svårast är det inom detaljhandeln med ett netttotal på -19. Bygg- och anläggningsverksamhet är den enda sektorn med ett positivt netttotal, vilket betyder att det är fler företag som anger att det är lätt att förutsäga den framtida affärssituationen än som tycker att det är svårt. Övriga sektorer, inklusive totala näringslivet har negativa netttotal.

**Tabell 1 Netttotal för företagen, osäkerhetsfrågan**

Sektor	maj 2021
Totala näringslivet	-13
Tillverkningsindustri	-7
Bygg och anläggning	7
Detaljhandel	-19
Tjänstesektorn	-15

För hushållen redovisas resultaten i tabell 2 nedan. Netttotalen redovisas totalt för samtliga hushåll, men även uppdelade på kön och ålder. Ett större netttotal innebär att det sammantaget är lättare för hushållen att förutsäga sin ekonomiska situation. I denna första undersökningsperiod för den nya frågan syns att den äldsta åldersgruppen har lättare att förutsäga sin framtida ekonomiska situation jämfört med de yngre åldersgrupperna.

**Tabell 2 Netttotal för hushållen, osäkerhetsfrågan**

Kategori	maj 2021
Totalt	46
Kön	
Kvinnor	48
Män	44
Ålder	
18–24 år	36
25–34 år	39
35–49 år	46
50–64 år	45
65–84 år	56

<sup>3</sup> I statistikdatabasen redovisas resultat såväl för näringslivet som helhet som för näringslivets fyra sektorer. Därutöver redovisas även resultat för delbranscher inom respektive sektor.

## FÖRDJUPNING

# Skillnaderna mellan Barometerindikatorn och Economic Sentiment Indicator

Konjunkturinstitutet (KI) publicerar varje månad en så kallad Barometerindikator (BI) i Konjunkturbarometern. KI levererar även underlag till EU-kommissionen<sup>4</sup> som sedan tar fram en liknande indikator, Economic Sentiment Indicator (ESI). Barometerindikatorn och ESI skiljer sig åt på fyra punkter, vilket medför att de inte antar samma värden. Syftet med fördjupningen är att klargöra vilka dessa skillnader är. Syftet är inte att redogöra för hur stor varje enskild skillnad är eller hur dessa skillnader enskilt påverkar de två indikatorerna.

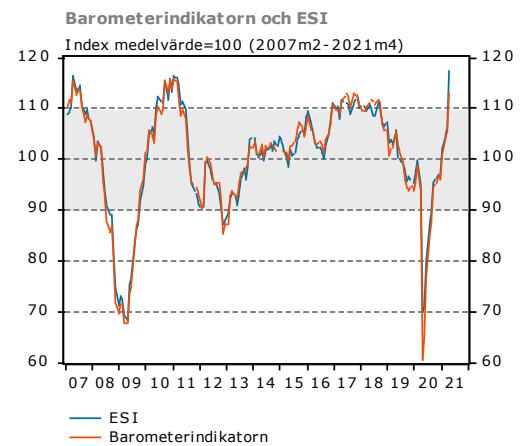
### BAKGRUND

Syftet med Barometerindikatorn och ESI är att mäta det aktuella stämningläget i ekonomin. För att övergripande försöka spegla det ekonomiska stämningläget ingår frågor både från hushållen och de olika företagssektorerna. EU beräknar ESI för respektive medlemsland, för hela EU samt för Euroområdet. Barometerindikatorn och ESI använder sig av samma frågor för alla sektorer i företagsdelen men valet av hushållsfrågor skiljer sig åt. Sektorerna viktas på samma sätt i båda indikatorerna.<sup>5</sup> ESI-indikatorn har publicerats av EU-kommissionen sedan 1985, och har stått modell för Barometerindikatorn. Barometerindikatorn publicerades i Sverige för första gången i februari 2007.

### SKILLNADER

#### 1. Säsongsrensningmetod

Säsongsrensning av en tidsserie innebär att ta bort variationer och effekter i tidsserien som beror på säsong. De ingående frågorna i Barometerindikatorn säsongrensas med X12-Arima vilket innebär att tidsserierna revideras något varje månad när nya data läggs till i tidsserien. Vid leveransen till EU skickas orensade tidserier. EU använder sig sedan av metoden Dainties. En central skillnad mellan de två metoderna är att tidsserierna i Dainties inte revideras bakåt när nya observationer tillkommer.



<sup>4</sup> European Commission Directorate-General for Economic and Financial Affairs, EC DG EcFin.

<sup>5</sup> Tillverkningsindustri 40%, Tjänstesektorn 30%, Hushåll 20%, Detaljhandeln 5% samt Bygg och anläggningsverksamhet 5%.

## 2. Två olikheter vid standardisering

De ingående frågorna i Barometerindikatorn och ESI standardiseras för att göra dessa jämföra både vad gäller medelvärde och standardavvikelse. Barometerindikatorn och ESI standardiseras på samma sätt men tidsperioden som standardiseringen sker över skiljer sig åt.

I Barometerindikatorn beräknas nya medelvärden och standardavvikelse varje månad när nya data tillkommer. EU uppdaterar medelvärden och standardavvikelser endast en gång per år (januari).

En annan skillnad är standardiseringens startperiod. Fram till februari 2020 var EU:s startperiod januari 1990, nu standardiserar EU i stället från januari 2000. KI standardiserar Barometerindikatorn från juli 1996.

## 3. Nettotalsberäkning för hushållsfrågor

Nettotalet är skillnaden mellan andelen respondenter som exempelvis svarat ökat respektive minskat eller bättre respektive sämre på en fråga. De hushållsfrågor som ingår i Barometerindikatorn och ESI innehåller fem olika svarsalternativ, där två alternativ är positiva, två är negativa och ett är neutralt. Nettotalen för hushållen beräknas olika av KI och EU. KI ger de två positiva respektive de två negativa alternativen samma vikt. EU ger däremot det mest positiva/negativa alternativet dubbelt så stor vikt som det mindre positiva/negativa alternativet.<sup>6</sup>

## 4. Ingående hushållsfrågor skiljer sig något åt

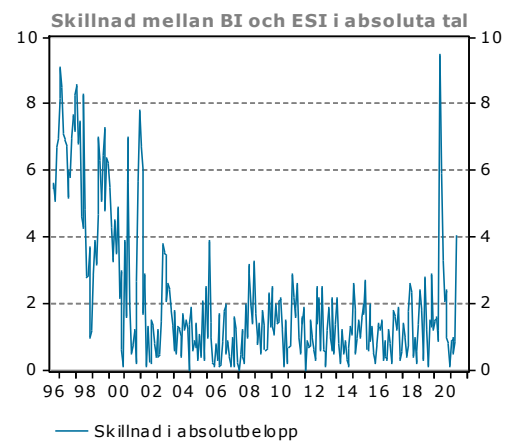
När Barometerindikatorn definierades och publicerades för första gången februari 2007 innehöll Barometerindikatorn och ESI samma frågor. Därefter har EU ändrat de ingående hushållsfrågorna i ESI vid två tillfällen medan Barometerindikatorn har behållit de ursprungliga frågorna.

Det som i dagsläget skiljer indikatorernas ingående frågor åt är vilken kapitalvarufråga som ingår och att Barometerindikatorn innehåller en ytterligare fråga om svensk ekonomi.

---

<sup>6</sup> Exempelvis innebär viktningen att om det är 30 procent som svarar ++ (det mest positiva svarsalternativet), 10 procent som svarar +, 20 procent som svarar =, 10 procent som svarar - och 30 procent som svarar -- (det mest negativa svarsalternativet) så blir nettotalet med KI:s beräkning:  $30 + 10 - 30 - 10 = 0$  och med EU:s beräkning  $30 + (0,5 \times 10) - (0,5 \times 30) - 10 = 10$ .

Hushållsfrågor i Barometerindikatorn	Hushållsfrågor i ESI
Q1 Egen ekonomi nu jämfört 12 månader sedan	Q1 Egen ekonomi nu jämfört 12 månader sedan
Q2 Egen ekonomi om 12 månader	Q2 Egen ekonomi om 12 månader
<b>Q3 Svensk ekonomi nu jämfört med 12 månader sedan</b>	
Q4 Svensk ekonomi om 12 månader	Q4 Svensk ekonomi om 12 månader
<b>Q8 Köp av kapitalvaror nu</b>	<b>Q9 Köp av kapitalvaror närmaste 12 månaderna</b>



### HUR STOR ÄR SKILLNADEN?

Den genomsnittliga skillnaden i absoluta tal mellan de två indikatorerna skiljer sig åt beroende på vilken period som jämförs. För hela perioden mellan juli 1996 och april 2021 skiljer det i snitt 2,11 enheter mellan indikatorerna. Från perioden då Sverige började publicera Barometerindikatorn, februari 2007 till april 2021, skiljer det i snitt 1,29 enheter. Den genomsnittliga skillnaden för perioden mars 2020 till april 2021, då covid-19-pandemin har varat, är 2,41 enheter, men skillnaden har varierat en del under året.

Sammanfattningsvis är skillnaden mellan Barometerindikatorn och ESI inte konstant över tid utan den varierar. Det behövs dock en djupare analys för att förstå på vilket sätt varje enskild skillnad påverkar indikatorerna, vilket inte tas upp i denna fördjupning.